

opusdei.org

1943-1946. Consolidació de l'apostolat

Capítol 12è, en àudio i en text, del llibre "Escrivà de Balaguer a Catalunya, 1913-1974. Petjades de sant Josepmaria", obra de Josep Masabeu publicat el 2015 a Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

09/06/2023

Escolta la lectura del capítol
(00:35:48)

Disponible també a [ivoox](#) i [iTunes](#)

XII. 1943-1946. CONSOLIDACIÓ DE L'APOSTOLAT

Una realitat palpable

A aquest primer sagrari el seguiran aviat uns quants més a Barcelona^[1], havia dit sant Josepmaria en l'homilia del 27 de maig de 1943, quan va deixar reservat el Santíssim Sagrament a l'oratori del Palau.

En arribar la tardor de 1943, l'apostolat dels primers membres de l'Opus Dei a Barcelona havia anat quallant en noves vocacions: hi havia un nou centre, un pis situat al carrer Muntaner, anomenat la Clínica; i també havia començat el treball apostòlic amb les dones.

En aquests anys, a partir del 1943, sant Josepmaria va fer alguns viatges per tal d'empènyer la tasca

apostòlica de l'Opus Dei. Aprofitava aquelles curtes estades per estar amb els seus fills espirituals i anar a visitar diversos amics a casa seva o en el seu lloc de treball. Entre la tardor del 1943 i la primavera del 1946, va venir quatre vegades: del 29 de setembre a l'1 d'octubre 1943, del 14 al 16 de maig de 1945, el 27 i 28 de gener de 1946 i el 30 i 31 de maig de 1946. Tot seguit, farem un recompte d'alguns dels llocs que va visitar.

Casa dels germans Botella. Plaça Francesc Macià 6, 4t 2a

En Paco Botella, un dels qui havia acompanyat sant Josepmaria en el pas dels Pirineus, va guanyar el 1942 la càtedra de Matemàtiques a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona.

La seva germana Enrica^[2] havia demanat l'admissió a l'Opus Dei a València, i la seva altra germana,

Fina^[3], estava greument malalta. Ella mateixa ens ho explica:

Els meus pares havien mort. El 1941 va morir el meu pare i el 1942 la meva mare. Jo estava malalta amb una tuberculosi pulmonar que es va complicar amb una pleuritis i tuberculosi intestinal. Els metges m'havien donat pocs mesos de vida. Com que els meus germans eren ja de l'Obra -en Paco des de l'any 1935 i l'Enrica havia demanat l'admissió el 1941-, el Pare, amb gran comprensió i afecte, els va indicar la necessitat que visquessin amb mi perquè no podien deixar-me sola en aquelles circumstàncies.

*Ens traslladàrem els tres des de València a Barcelona. Seguint el consell del Pare, vam trobar un pis en bones condicions. Estava pendent de tots els detalls, tal com faria un pare, més encara, una mare que vol el millor per als seus fills; deia: **Que el***

pis sigui alegre encara que valgui més. Sens dubte pensava que l'ambient alegre de la casa podria alleujar la meua malaltia.

Llavors no hi havia a Barcelona cap centre de l'Obra [amb condicions d'allotjar-se], per això al nostre pis es va destinar des del principi una habitació per al Pare, pensant en la possibilitat que realitzés algun viatge a aquesta ciutat, com així va succeir en diferents ocasions^[4].

L'octubre de 1942 ens en vam anar a viure al pis de Barcelona^[5], recorda l'Enrica. El pis estava situat a la plaça Francesc Macià -llavors Calvo Sotelo- núm. 6, 4t 2a. Allà van residir durant tres anys. Déu es va servir d'aquesta circumstància per fer possible el començament i desenvolupament de la feina apostòlica de l'Opus Dei amb dones a Barcelona. Quan sant Josepmaria anava a Barcelona podia atendre espiritualment l'Enrica, que

procurava posar en marxa els encàrrecs que li confiava en cada viatge. A poc a poc va anar coneixent noies catalanes. L'apostolat més directe de l'Enrica va ser amb la seva germana Fina i amb la seva cosina Tere Espinós^[6] que, per motius d'estudis, va residir alguns mesos amb ells.

Recorda la Tere Espinós que els meus cosins tenien només una habitació una mica més acurada, amb cortines, i l'havien destinat per al Pare. No obstant això, com que era l'única lliure, quan jo hi passava alguna temporada, l'ocupava. Pensar això m'emocionava, perquè la seva persona em va impressionar molt per la seva santedat. També la va utilitzar la Tia Carmen^[7].

Sant Josep maria va estar per primera vegada a casa seva en el viatge que va fer de l'11 al 13 d'abril de 1943. Va anar a visitar-les acompanyat d'en

Ricardo Fernández Vallespín, que coneixia la Fina. Va ser quan la Fina conegué sant Josepmaria. En Paco Botella era a Roma fent uns cursos d'especialització, i va tornar per realitzar els exàmens de juny a la universitat.

*En la primera visita, quan jo el vaig conèixer -recorda la Fina-, el Pare em va saludar com tenia costum: **Déu et beneeixi, filla meva.** Em va dir a continuació que tenia moltes ganes de conèixer-me. També em va parlar de l'Obra demanant-me que l'ajudés resant per ella i que oferís petites mortificacions referint-se principalment a portar bé la meva malaltia. Em va impressionar la gran fe i el sentit sobrenatural, que reflectien l'actitud humil i les paraules del Pare, i va ser llavors quan vaig començar a comprendre tot el que havia observat en els meus germans durant aquells anys, la seva manera*

d'actuar, el seu esperit de treball, la seva pietat, etc.

Les visites del Pare al nostre pis de Barcelona es van repetir i rebia d'ell unes paraules d'ànim i consol en la meva malaltia que durant mesos em va impedir aixecar-me del llit. En una d'aquestes ocasions vaig voler parlar amb el Pare -em sembla que també m'hi vaig confessar- per demanar-li que volia ser de l'Obra. Em va contestar que havia d'esperar a recobrar la salut, i era que el Pare estava al corrent que els metges opinaven que la meva malaltia era mortal. El Pare em va dir que em portaria una relíquia de l'Isidoro Zorzano, membre de l'Obra que havia mort feia poc. Efectivament no va oblidar la seva promesa i en un altre dels seus viatges me la va portar dient-me que li demanés la meva curació; encara m'impessiona la fe i la seguret[8].

El 16 d'abril de 1943 escriu l'Enrica a Madrid a les dones que pertanyien a l'Obra, que des del juliol de 1942 vivien ja en el centre situat al carrer Jorge Manrique, el primer de les dones de l'Opus Dei: *estic molt contenta i optimista, va estar aquí el Pare, i com és natural, vaig poder parlar-hi una bona estona. Aquestes converses són com injeccions que donen vida i força per continuar el nostre camí*¹⁹¹.

Sant Josepmaria va demanar a la Fina i a la Tere que ajudessin l'Enrica a preparar els llenços del futur oratori del Palau. Es van posar totes tres a treballar-ho. El 27 de maig de 1943, quan sant Josepmaria va deixar el Santíssim reservat al Palau, els llenços eren els cosits per elles.

Aquell mateix dia 27 de maig, sant Josepmaria va dinar a casa dels germans Botella, acompanyat d'en Pedro Casciaro. En aquesta ocasió,

recorda la Fina, em va escriure en un octau de paper el text de la comunió espiritual, el mateix que diem ara, i em va dir que la repetís moltes vegades al dia^[10].

Can Menut. Carrer de can Menut s/n. Sant Quirze Safaja

L'estiu de 1943, recorda en Paco Botella, la família d'en Rafael Termes va donar facilitats perquè la meva germana Fina llogués per un temps la casa que tenien a Sant Quirze Safaja. El metge havia aconsellat que estigués uns dies al camp i es va pensar en aquesta solució, millor que la que oferien els meus oncles, que passés una temporada als voltants d'Alcoi.

La Tia Carmen, tan bona com sempre, es va oferir per passar-hi uns dies amb les meves germanes, i vam anar des de Madrid a Barcelona junts, on estaven encara les meves germanes. La Tia Carmen tenia preparada habitació des que es va posar aquest

pis de la plaça de Calvo Sotelo. Va passar uns dies a Barcelona, abans d'anar a Sant Quirze Safaja, i li vam fer l'estada tan agradable com vam poder^[11].

Tia Carmen, germana de sant Josepmaria, no va rebre de Déu la crida a l'Opus Dei, encara que es pot dir que va viure per a aquest camí de santificació. Només cal considerar la seva vida per comprendre que va rebre una vocació ben precisa i ben especial: la de formar part de la família natural de sant Josepmaria, i facilitar-li una ajuda indispensable en els primers temps de l'Opus Dei; i després no va canviar la seva dedicació a aquesta mateixa tasca, que va anar sempre a més. Igual que va fer la mare de sant Josepmaria fins a la seva mort el 1941, la seva germana també va col·laborar de manera especial en els començaments del treball apostòlic amb les dones de l'Opus Dei.

Va arribar a Barcelona el 2 d'agost de 1943. Rememorant anys més tard aquelles setmanes, l'Enrica va anotar: *vaig anar a buscar-la a l'estació de Passeig de Gràcia i la vaig acompanyar a casa nostra, situada a la plaça Calvo Sotelo. Ens va ajudar molt i ens va ensenyar molts detalls de com portar una casa. A la meva germana la Fina, que en aquells dies estava malalta, l'estimava moltíssim*^[12].

El 6 d'agost eren ja a Sant Quirze. I continua dient en Paco: *a Sant Quirze va passar la Tia Carmen unes setmanes. I va ser una gran cosa, perquè amb el seu optimisme i el seu caràcter tan fort, va començar un tracte amb la meva germana la Fina que havia de continuar amb els anys, fins que es va posar bé de salut i va demanar l'admissió a l'Obra*^[13].

Un dia va arribar a Sant Quirze la Tere Espinós, que la Tia Carmen

havia conegut a València. *Es va alegrar molt de tornar a veure'm. Vaig descobrir -en el tracte diari- com estimava les persones de l'Obra, i això que Fina encara no ho era.*

M'impresionava veure amb quina naturalitat es ficava a la cuina per preparar-li uns plats més atractius que els que nosaltres fèiem. Amb la seva habilitat culinària ens va treure de molts problemes, i Fina va poder durant aquest temps menjar amb més gana^[14].

Amb naturalitat i gràcia, va començar a *ficar-se* amb la Tere: deia a l'Enrica que li expliqués més detalls de l'entrega a Déu en l'Opus Dei, i el que comportava. *Encara que parlava amb molta confiança, sempre ho va fer amb gran delicadesa i prudència,* anota la Tere, i prossegueix: *aprofitava contínuament el temps, quan estàvem assegudes sempre tenia una feina entre mans: feia draps,*

puntes... la Fina i jo vam decidir regalar-li una bossa de labors ^[15].

La Tia Carmen va anar també l'estiu de 1944 a Sant Quirze, i més endavant, el 1951.

El gener de 1944 va morir el pare d'en Rafael i en Jaume Termes. La casa de Sant Quirze, can Menut, la va heretar en Jaume.

El 15 de maig de 1945 a la tarda sant Josepmaria va estar a can Menut per conèixer la casa. Des de llavors i fins a l'actualitat s'utilitza per a activitats formatives.

Un nou centre: La Clínica. Muntaner 448-450, 5è 1a

La tasca apostòlica creixia, i augmentaven les persones que s'incorporaven a l'Opus Dei. Alguns eren joves professionals. També s'havien traslladat a Barcelona, per haver aconseguit una càtedra a la

universitat, en Francisco Botella, a la Facultat de Ciències Exactes; en Juan Jiménez Vargas, a la Facultat de Medicina-; i en Francisco Ponz Piedrafita, a la Facultat de Ciències Naturals.

Es va fer necessari instal·lar un altre centre per a aquests que ja no eren estudiants. El titular del contracte d'arrendament, signat el 30 d'agost de 1943, de nou va ser el Dr. Alfons Balcells. Hi tenia la consulta com a metge internista, juntament amb el Dr. Juan Jiménez Vargas, que residien allà. D'aquí el nom que li donaven: La Clínica.

El centre, que actualment no existeix, ocupava el 5è 1a de l'actual número 448-450 (llavors 444) del carrer Muntaner, en l'anomenat *Turó de Monterols*. D'aquest pis es conserva l'oratori i la taula del menjador, que avui dia es troben al Col·legi Major Monterols: l'oratori a la planta

tercera i la taula al menjador de convidats.

Sant Josepmaria s'allotja a casa dels germans Botella

En el viatge que sant Josepmaria va fer acompanyat per en José Luis Múzquiz, del 29 de setembre a l'1 d'octubre de 1943, es va allotjar a casa dels germans Botella.

*La meva germana, bastant malalta encara, -explica en Paco Botella- recorda molt bé que el Pare li va portar una nina. Durant el sopar, com la cosa més natural, el Pare va parlar de vocació i li va dir a la meva cosina Tere que encomanaria la seva i li va demanar a la Fina que l'ajudés ella resant per aquesta intenció. En algun moment vaig dir al Pare que la Fina m'explicava totes les seves preocupacions. El Pare no va fer cap comentari llavors, però després, quan jo no era al davant, va fer saber a la Fina que havia triat bé **perquè en***

Paco seria aviat sacerdot, com en José Luis Múzquiz. Jo vaig saber això molt després, perquè les meves germanes llavors no em van comunicar res^[16].

En aquells moments sant Josepmaria ja havia vist la solució jurídica per poder ordenar sacerdots procedents dels laics de l'Opus Dei. L'Álvaro del Portillo, en José María Hernández Garnica i en José Luis Múzquiz -els tres primers que van rebre l'orde sacerdotal- estaven preparant-se per aquest fet que tingué lloc el 25 de juny de 1944. Però sant Josepmaria ja pensava en una segona promoció.

Continua en Paco: *El Pare em va parlar a mi que la Tere podia ser de l'Obra, i que resés jo perquè ho fos. I després va baixar a detalls i, concretant una mostra d'aquest cor seu tan humà, va apuntar la idea que la Tere traslladés la matrícula des de València per examinar-se a la*

Universitat de Barcelona de l'Examen d'Estat -necessari llavors per a l'accés a la Universitat-. I així van sortir les coses, perquè la Tere, que va marxar a València a passar el Nadal (1943), tornà a Barcelona abans dels exàmens de juny i es va examinar aquí^[17].

El dia 30 de setembre de 1943, sant Josepmaria va dinar a Montserrat convidat per l'abat Escarré, i a la nit va sopar a casa dels Botella, i també en José Luis Múzquiz.

Precisament aquest dia -explica la Tere Espinós- ens va donar el Pare la notícia de l'ordenació dels tres primers sacerdots de l'Opus Dei. Allà em va preguntar el Pare pel meu germà l'Enrique Espinós^[18], que ara és supernumerari, i em va dir que sentia que en aquell moment s'hagués allunyat d'ells perquè li estava molt agraït per l'ajuda que va facilitar durant la guerra a tots els nois de l'Obra que llavors estaven a València.

Aquesta actitud d'agraïment era una constant del Pare que ens impulsava a correspondre, a ser millors.

Em va cridar l'atenció veure com es recordava de l'ajuda del meu germà en aquella època i com ho agraïa. Sempre he vist en el Pare aquesta actitud d'agraïment davant qualsevol favor. Quan el vaig conèixer, em va impressionar veure un sacerdot que estava tan pendent dels altres (fins i tot es va interessar pels meus estudis, ja que em preparava per a l'Examen d'Estat, i com que estava preocupada, li va dir al meu cosí en Paco que m'ajudés).

Ens va parlar també de l'Isidoro Zorzano -jo el coneixia a través del meu germà l'Enrique- i ens va dir que havia manat conservar totes les coses de l'Isidoro perquè Déu volia que el portessin als altars, com a exemple de santedat enmig del món, ja que la seva

vida va ser una vida senzilla plena de santedat. Això em va commoure molt.

El Pare ens va dir també en aquella ocasió que havia demanat a l'Isidoro que encomanés, abans de morir, que hi hagués aviat sacerdots de l'Obra i que aquest desig s'anava a realitzar ja amb l'ordenació de don Álvaro del Portillo, don José María Hernández Garnica i don José Luis Múzquiz.

Vaig notar un ambient de família molt cordial. El Pare, amb bon humor, passant per alt els nostres detalls d'inexperiència en les tasques de la casa, ens encoratjava dient que havia de repetir en el menjar perquè estava molt bo. Ell ens havia vist, abans de sopar, molt amoïnades a la cuina, ja que no teníem cuinera i l'Enrica -que era la que s'encarregava de la casa- era a Madrid aquells dies.

El Pare em va preguntar si volia ajudar-los, i em va dir que em faria conèixer com n'era de bonica l'Obra.

*Jo li vaig contestar que no tenia vocació, i el Pare ràpidament, dirigint-se a la Fina davant de tots, li va dir: **Fina, tu i jo, des d'ara, anem a demanar la vocació de la Tere.** A mi allò em va remoure per dins i em va portar a tractar més Déu i a pensar que potser podria ser més generosa amb Ell.*

*El Pare ens va fer valorar durant aquell sopar com n'era de meravellós aquest ambient familiar que estàvem vivint, tot i les contradiccions que teníem a Barcelona. Es veia el Pare content per poder estar aquesta estona amb nosaltres; fins i tot va comentar: **no ens adonem de com estem de bé aquí, encara que la gent no ens compregui, quan l'ambient exterior és poc favorable.***

Hi va haver un moment en què em va preguntar pel col·legi en què havia estudiat. Jo li vaig dir que a les

Teresianes del Pare Poveda^[19]. Llavors em va parlar amb molt afecte del seu *Fundador*^[20].

Aquests dies que va estar a Barcelona, va poder conèixer la Clínica.

Sacerdots col·laboradors

Un cop inaugurat l'oratori del Palau, i després el de la Clínica, calia celebrar la santa Missa amb certa freqüència per renovar les formes consagrades reservades al sagrari.

Per això sant Josepmaria va comptar amb la col·laboració d'alguns sacerdots: Mn. Sebastián Cirac Estopañán, catedràtic de Filologia Grega a la Universitat de Barcelona; Mn. Ramon Roquer Vilarrasa^[21], catedràtic de Filosofia de l'Institut Maragall; Mn. Vicenç Lores Palau^[22], Operari Diocesà, rector del Seminari Conciliar, situat molt a prop del Palau; Mn. Ramon Roca Puig^[23],

professor de grec al Seminari, i Mn. Joaquim Masdexert Castellà^[24].

A més, per facilitar la confessió dels membres de l'Obra fins que poguéssim disposar de sacerdots procedents dels membres laics de l'Opus Dei, sant Josepmaria va parlar amb coneguts seus sobre l'esperit i costums de l'Obra, perquè poguessin atendre'ls degudament al confessionari. A Barcelona, van ser els tres primerament esmentats.

De Mn. Vicenç Lores recorda en Rafael Escolà: *fou superior general dels Operaris Diocesans i, quatre o cinc anys abans, essent rector del Seminari de Barcelona, havia estat un dels pocs sacerdots de la ciutat amb qui vam poder tractar i confessar-nos durant els anys 1941 i 1942.*

I relata un fet referent a la direcció espiritual: *una tarda ens va cridar el Pare a en Joan Baptista Torelló i a mi, perquè l'acompanyéssim a sopar, ja*

que havia convidat Mn. Vicenç Lores. El Pare li agraiïa el que havia fet per nosaltres, però no va voler desaprofitar el temps del sopar i la sobretaula, i li va donar uns punts de vista claríssims sobre la direcció espiritual. Amb una autoritat que Mn. Vicenç acceptava decididament, li va exposar els perills del 'clericalisme' en el tracte amb els fidels i de la posició de 'propietari' en el tracte amb les ànimes. En Joan Baptista i jo, encara que coneixíem ja el temperament del Pare, estàvem meravellats de l'energia amb què exposava aquests perill^[25].

Sant Josepmaria el va visitar el 12 d'abril de 1943^[26]. Altres vegades hi va dinar o sopar i amb algun altre d'aquests sacerdots.

També va estar amb el pare Josep Maria Torrent i Lloveras, sacerdot des del 1900, que va ingressar a l'Oratori de Sant Felip Neri. Es dedicava només a la cura d'ànimes i

va fundar els Germans Missioners dels Malalts Pobres^[27].

Al diari del Palau del 13 d'abril de 1943 s'explica que *després d'esmorzar va el Pare a veure el pare Torrent, que queda molt content de la visita, ja que gràcies a aquesta i a la de l'Álvaro va coneixent l'esperit de l'Obra*^[28].

També al 30 de setembre de 1943, *de retorn de Montserrat s'aturen uns minuts a l'Oratori de Sant Felip Neri per veure el pare Torrent*^[29].

A partir del 25 de juny de 1944, quan es van ordenar els tres primers sacerdots de l'Opus Dei, sant Josepmaria es va ocupar que atenguessin de seguida els membres de l'Obra i les labors apostòliques. La zona de Barcelona estava atesa principalment per don José María Hernández Garnica, que feia viatges amb certa periodicitat. Més endavant, després de la seva

ordenació sacerdotal el 1946, va viure estabament a Barcelona don Francisco Botella.

Maig de 1945. Una altra vegada a casa dels germans Botella

Sant Josepmaria va tornar a allotjar-se a casa dels germans Botella del 14 al 16 de maig de 1945.

Va fer un viatge en cotxe que va durar en total cinc dies, del 14 al 19 de maig. Sortint de Madrid, van passar per Saragossa, Barcelona, València i tornada a Madrid. El va realitzar acompanyat per don José María Hernández Garnica, que ja era sacerdot, i conduïa el cotxe en Miguel Chorniqué ^[30] ^[31].

Van arribar a dos quarts de deu de la nit. Explica en Paco Botella: *després del sopar, el Pare va voler fer una passejada i vam estar caminant una estona pel carrer. En aquella època aquesta part de Barcelona era un lloc*

tranquil, especialment la plaça de Calvo Sotelo. Vam estar passejant per allà, al costat del petit estany, que més aviat semblava un bassal -el toll de l'alcalde, deia la gent, o alguna cosa semblant-, que ens assegurava una bona dosi de mosquits.

Em va parlar de Molinoviejo [la primera casa de recessos atesa per persones de l'Opus Dei, que es troba al municipi d'Ortigosa del Monte, a la província de Segòvia]. És clar que no tenia encara nom. S'havia llogat a uns parents d'en Chiqui [José María Hernández Garnica] per a l'estiu de 1945. Ja s'estudiaria si es comprava. Em va parlar que era molt convenient per a la formació dels de l'Obra, al mateix temps que amb el canvi d'aires serviria de descans.

Després em va preguntar si volia ser sacerdot, afegint que havia pensat en altres cinc, i me'n va donar els noms. Li vaig contestar el que ja sabia el

Pare i llavors em va fer veure que convenia deixar el pis de Calvo Sotelo tot seguit, i que les meves germanes se n'anessin a viure a Madrid a un centre de l'Obra: ja tenia pensada la manera de resoldre el que la meva germana Fina, sense ser de l'Obra, visqués allà. I que jo acabaria la preparació per a l'ordenació a Madrid, en el curs 45-46. Que parlés amb qui correspongués per aconseguir un permís.

L'endemà la Maria Teresa Arnau^[32] - cosina d'en Laureà López Rodó- i la Maria Roser Martí^[33], que estaven en contacte amb les meves germanes, van saludar per primera vegada el Pare al pis de Calvo Sotelo^[34].

En els primers dies de juny de 1945 vam deixar el pis de Barcelona i ens en vam anar a Madrid^[35], conclou l'Enrica.

Barcelona quedava enrere per a l'Enrica i la Fina, però la llavor del missatge de l'Opus Dei començava a

despuntar entre les dones. Amb el pas dels anys, la Fina va demanar l'admissió a l'Opus Dei; i també la Tere, amb l'ajut de la Tia Carmen.

Quan van marxar a Madrid, la Maria Roser Martí ja era de l'Obra. Fou la primera catalana de l'Opus Dei.

El Santíssim a la Clínica

El 15 de maig de 1945 sant Josepmaria predicà la meditació i celebrà la Missa per primera vegada a la Clínica. Va passar tot el matí amb els que hi vivien.

En acabar el matí, visita el Sr. Bisbe que l'ha citat aquesta hora. Quan el Pare li diu que porta una instància per tenir oratori semipúblic amb Reservat a la Clínica li ho autoritza i concedeix al Pare que sigui ell mateix qui faci la visita de l'oratori. Va estar el Sr. Bisbe molt cordial i desitjós de complaure en tot el que el Pare li demanava,

recorda en José María Hernández Garnica.

El Pare deixa el Senyor a la Clínica el dia 16.V.1945, després de beneir l'oratori. Esmorzem aquí. La gent del centre estan contentíssims que el Senyor presideixi la casa. El Pare els va dir, en donar la Comunió, que tractessin bé el Senyor^[36].

El document de permís d'oratori porta data de 16 de maig de 1945 i va signat pel Dr. Lluís Urpí, mestrescola, canceller-secretari.

A partir del 1946, en els seus viatges a Barcelona, sant Josepmaria s'allotjava a la Clínica.

Passejades per diversos llocs

En els pocs dies d'estança a Catalunya aquests anys, les tertúlies i les passejades per diversos llocs donen oportunitat a sant Josepmaria per parlar amb uns i altres.

L'Alfons Par^[37] recorda: *Per primera vegada vaig veure el Pare, aproximadament un parell de mesos després de demanar l'admissió a l'Obra. Va ser en el viatge del 14 al 16 de maig de 1945. Immediatament em va impressionar el seu esperit bromista, alegre, jovial, i la seva desbordant simpatia. Vaig notar que estava feliç amb nosaltres.*

Com que jo disposava de cotxe, un Citroën Stromberg -'pato', li dèiem llavors- de la meva mare, vaig poder fer de xofer diverses vegades durant l'estada del Pare a Barcelona. A ell li encantava ficar-se al cotxe amb gent jove i fer un volt. Al cotxe feia broma constantment amb nosaltres. N'hi havia prou amb un sol contacte amb el Pare per copsar la realitat que la virtut i la vida interior són incompatibles amb la tristesa i amb l'avorriment^[38].

Tren de Sarrià

En Francisco Ponz recorda que el 15 de maig de 1945, sant Josepmaria i ell van tornar *un dia des del Palau cap a Muntaner en el tren de Sarrià, i pujàvem després tots dos caminant des de la Via Augusta. M'explicava que l'esperit de l'Obra era molt secular i que a ell li costava molt cridar els que cridava per al sacerdoti, perquè pensava en l'excel·lent servei que podien fer a l'Església i a l'Obra seguint com a seglars. Tanmateix, veia alhora que no hi havia més remei, perquè els sacerdots eren imprescindibles i feien molta falta per poder atendre'ns amb el seu ministeri i permetre el desenvolupament de tota la labor*^[39].

Gener de 1946. Una estada de poques hores

La següent vegada que sant Josepmaria va venir a Barcelona, tal com hem dit, va allotjar-se a la Clínica. Arribà el diumenge 27 de

gener de 1946, a dos quarts de vuit de la tarda, acompanyat per don José Maria Hernández Garnica i en Joan Masià. Venien en cotxe des de Catarroja (València), d'estar amb en Bartolomé Llorens^[40], Bartolo, jove filòleg i poeta de qualitat, que estava greument malalt d'un càncer de laringe. Tot seguit va anar a veure el bisbe al Palau Episcopal.

L'endemà, dilluns 28 de gener, al matí visità el professor Enrique Luño Peña^[41], rector de la Universitat de Barcelona. Sant Josepmaria el coneixia perquè havien coincidit quan tots dos realitzaven els estudis a la Facultat de Dret de la Universitat de Saragossa.

Després va anar a veure Mn. Sebastián Cirac, i va estar una estona al Palau. Poc després de les dotze, van sortir cap a Montserrat, on dinà amb l'abat Escarré, i seguiren el viatge fins a Saragossa^[42].

Maig de 1946. Primera Comunió a la Torre Güell. Diagonal 684

Sant Josepmaria va fer aquest nou viatge a Barcelona, al mes de maig de 1946, per gratitud amb la família Ibarra Mac-Mahon, que s'havia emparentat amb els Güell. La mare d'en Pedro Ibarra Mac-Mahon^[43] havia ajudat generosament l'Opus Dei en els seus inicis a Bilbao.

En Pedro Casciaro havia conegut en Pedro Ibarra a Burgos el 1938, durant la guerra. El va presentar a sant Josepmaria, que el preparà per al seu matrimoni amb l'Adela Güell^[44], filla del Baró de Güell, celebrat el juny de 1938.

L'any 1946 vam escriure a don Álvaro, demanant-li que vingués a donar la Primera Comunió a la nostra filla Victòria, explica l'Adela Güell. Assabentat el Pare, va dir que volia ser ell qui li donés per primera vegada la Comunió^[45]. Don Álvaro tenia

certes dificultats per complir aquest compromís, perquè des del febrer es trobava a Roma.

La família Güell vivia en un xalet, o torre, anomenat *La caseta de fang*, construït el 1924 en una finca on actualment hi ha els edificis de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona. La porteria, les cavallerisses i la reixa d'entrada a la finca per la part superior són els anomenats Pavellons Güell, d'en Gaudí^[46], a l'avinguda de Pedralbes. L'entrada era per la part inferior de la finca, a la Diagonal. El xalet no existeix actualment.

En Pedro Casciaro i en Manolo Barturen^[47] acompanyaren sant Josepmaria en aquest viatge. Venien en cotxe des de Saragossa, i arribaren a la Clínica cap a les quatre de la tarda del 30 de maig. Aquella tarda sant Josepmaria aprofità per visitar Mn. Lluís de Despujol^[48],

canonge de la catedral de Barcelona, i representant eclesiàstic en l'administració de l'hospital de Sant Pau^[49].

L'endemà, 31 de maig de 1946, es va celebrar la cerimònia de la Primera Comunió. Segueix explicant l'Adela Güell:

Vam poder organitzar la cerimònia a la capella de casa. Va ser ideal, durant la Missa no van parar de cantar els ocells.

*L'homilia va ser quelcom meravellós. Li feia preguntes a la nena i la nena li contestava: **Vols rebre Jesús?** Quina pena no poder recordar les paraules del Pare! Però sí que guardo la impressió que tots els presents estaven profundament emocionats.*

Durant l'esmorzar el meu pare [Santiago Güell^[50], primer baró de Güell] va tenir l'ocasió de xerrar una bona estona amb el Pare, i després em

*va comentar: 'És un home
veritablement extraordinari'* ^[51].

*I en Pedro Ibarra recorda: penso que
era agraïment per l'ajuda que li
oferírem en les primeres passes de
l'Obra a Bilbao, en moments
particularment difícils, i comenta
l'impacte que el Pare va produir al
seu sogre: La intimitat de les seves
paraules van emocionar tots els
resents, però especialment l'avi -el
meu sogre- que no el coneixia: es va
quedar enormement impressionat, per
la figura del Pare* ^[52].

*Acabada la celebració, a mig matí,
van sortir en cotxe camí de Madrid,
seguint l'itinerari Barcelona-
Barbastre-Osca-Saragossa.*

*En aquest viatge -explica en Pedro
Casciaro- li vaig donar moltíssim la
llauna perquè passéssim per
Barbastre, la seva ciutat natal, encara
que fos sense aturar-nos-hi. Em feia
il·lusió -li deia- conèixer la ciutat on*

havia nascut i la casa on havia viscut de petit. Però el Pare no ho volia. Al final, després de la meva insistència repetitiva, va consentir a passar per allà, però sense aturar-nos-hi.

*No obstant això, després d'unes hores de viatge sota un sol canicular em vaig quedar profundament adormit, i quan passàrem per la ciutat, va dir el Pare als que venien al cotxe: **estem arribant a Barbastre: si desperteu en Pedro, us mato!***

*I una estona després, quan em vaig despertar, vaig escoltar, desconcertat, una oberta i joiosa riallada del Pare, que em deia: **Perico: ja fa uns quants quilòmetres que hem passat per Barbastre!***

*En veure la meva cara de frustració, va afegir divertit: **Ens ha donat tanta pena despertar-te veient com dormies tan de gust...: a la propera ciutat pararem perquè prengueu alguna cosa; a més, ja***

***tindràs ocasió de conèixer
aquestes ciutats del nord
d'Aragó^[53].***

[1] Ponz, Francisco. *Mi encuentro con el Fundador del Opus Dei*. Eunsa. Pamplona, 2000. p. 135.

[2] Enrica Botella Raduán (1917-2000). El 1949 es traslladà a Itàlia, on restà fins l'any 1966. Els darrers anys de la seva vida els passà a Barcelona.

[3] Fina Botella Raduán (1922-1989). Dedicà molts anys a gestionar l'administració domèstica de centres de la Prelatura.

[4] Records de la Josefina Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 2.

[5] Records de l'Enrica Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 1.

[6] Tere Espinós Raduán (1921-2018). S'incorporà a l'Opus Dei el 1952. S'ha dedicat professionalment a l'administració domèstica de molts centres de l'Obra.

[7] Records de la Tere Espinós. AGP, sèrie A.5, leg. 210, carp. 1, exp. 8.

[8] Records de la Josefina Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 2.

[9] Records de l'Enrica Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 1.

[10] Records de la Josefina Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 2.

[11] Records d'en Francisco Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 200.

[12] Records de l'Enrica Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 1.

[13] Records d'en Francisco Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 200.

[14] Records de la Tere Espinós. AGP, sèrie A.5, leg. 210, carp. 1, exp. 8.

[15] Ibid.

[16] Records d'en Francisco Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 200.

[17] Ibid.

[18] Enrique Espinós Raduán (1915-1990). Coronel mèdic d'aviació.

[19] Pedro Poveda Castroverde (1874-1936). Ordenat sacerdot el 1897. Pedagóg, protector dels gitanos de les coves de Guadix (Granada). El 1913 creà la Institució Teresiana. Víctima de la persecució religiosa durant la Guerra Civil, morí assassinat. Fou canonitzat el 2003.

[20] Records de la Tere Espinós. AGP, sèrie A.5, leg. 210, carp. 1, exp. 8.

[21] Ramon Roquer i Vilarrasa (1901-1978).

[22] Vicenç Lores i Palau (1904-1998).

[23] Ramon Roca i Puig (1906-2001).

[24] Joaquim Masdexexart i Castellà (1892-1965).

[25] Records d'en Rafael Escolà. AGP, sèrie A.5, leg. 210, carp. 1, exp. 1.

[26] Diari del Palau. 12 d'abril de 1943. AGP, sèrie M.2.2, 183-14.

[27] Josep Maria Torrent i Lloveras (1877-1956). De l'Oratori de San Felip Neri. Fou un dels tres vicaris generals nomenats pel bisbe de Barcelona Irurita en començar la Guerra Civil. En desaparèixer el bisbe Irurita el desembre de 1936, Torrent governà com pogué la diòcesi des de la clandestinitat fins que acabà la guerra; deixà de ser vicari general després del juny de 1943.

[28] Diari del Palau. 13 d'abril de 1943. AGP, sèrie M.2.2, 183-14.

[29] Diari del Palau. 30 de setembre de 1943. AGP, sèrie M.2.2, 183-14.

[30] Miguel Chorniqué Roncero (1913-1997). Conductor professional. Després taxista.

[31] Relació del viatge Saragossa-Barcelona-València. 14-19 de maig de 1945. Escrit per en José María Hernández Garnica. AGP, sèrie A.2, leg. 15, carp. 2, exp. 10.

[32] Maria Teresa Arnau López (1920-2019). Administrativa. Visquè uns anys a Itàlia. Es desvinculà de l'Obra el 1976.

[33] Maria Roser Martí i Bas (1923-1988). Assistenta Social. Funcionària de la Diputació de Barcelona, i després de la Generalitat de Catalunya. Des de molt jove es va

implicar en activitats de la resistència cultural catalana.

[34] Records d'en Francisco Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 200.

[35] Records de l'Enrica Botella. AGP, sèrie A.5, leg. 199, carp. 2, exp. 1.

[36] Relació del viatge Saragossa-Barcelona-València. 14-19 de maig de 1945. Escrit per en José María Hernández Garnica. AGP, sèrie A.2, leg. 15, carp. 2, exp. 10.

[37] Alfonso Par i Balcells (1922-2002). S'incorporà a l'Opus Dei el 1945. Ordenat sacerdot el 1951, començà la labor apostòlica de l'Obra a Alemanya el 1952.

[38] Records de l'Alfons Par. AGP, sèrie A.5, leg. 235, carp. 3, exp. 5.

[39] Records d'en Francisco Ponz. AGP, sèrie A.5, leg. 238, carp. 3, exp. 5.

[40] Bartolomé Llorens Royo (1922-1946). Filòsof i poeta deixeble de Dámaso Alonso i amic de Carlos Bousoño, freqüentà les tertúlies de Vicente Aleixandre. S'incorporà a l'Opus Dei el 1945. Morí en plena joventut.

[41] Enrique Luño Peña (1900-1985). Catedràtic de Dret Natural i Filosofia del Dret. Rector de la Universitat de Barcelona (1945-1951); Director General de la Caixa de Pensions "La Caixa" (1940-1976).

[42] Diari de la Clínica. 27-28 de gener de 1946. AGP, sèrie M.2.2, 113-15.

[43] Pedro Ibarra Mac-Mahon (1915-1993). Advocat, conseller delegat d'Assegurances La Polar.

[44] Adela Güell i Ricart (1911-2010). S'incorporà a l'Opus Dei el 1963.

[45] Records de l'Adela Güell. AGP, sèrie A.5, leg. 218, carp. 1, exp. 14.

[46] Antoni Gaudí i Cornet (1852-1926). Arquitecte, màxim representant del modernisme català. Està començat el seu procés de canonització.

[47] José Manuel Barturen Palacios (1926-1998). Enginyer. Es traslladà als Estats Units el 1954, i poc després obrí un negoci d'importació-exportació.

[48] Lluís de Despujol i Ricart (1895-1981). Vivia al carrer Roger de Llúria 118, 1r 1a.

[49] Gallofa. 30.05.1946. AGP, sèrie A.2, leg 180.

[50] Santiago Güell i Lòpez (1883-1954).

[51] Records de l'Adela Güell. AGP, sèrie A.5, leg. 218, carp. 1, exp. 14.

[52] Records d'en Pedro Ibarra. AGP, sèrie A.5, leg. 352, carp. 2, exp. 7.

[53] Casciaro, Pedro. *Soñad y os quedaréis cortos*. Rialp. Madrid, 1998. pp. 197-198.

Josep Masabeu

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/1943-1946-
consolidacio-de-lapostolat/](https://opusdei.org/ca-ad/article/1943-1946-consolidacio-de-lapostolat/) (18/04/2025)